

פרשת בחוקותי – הקץ המגולה

בין שאר הקללות הכתובות בפרשה נאמר: "והשימותי אני את הארץ, ושממו עליה אויבכם היושבים בה" (כו לב)

פירוש הפסוק, כשעם ישראל יהיה בגלות, ארץ ישראל תהפוך להיות מקום שומם.

על הקללה הזאת, כתב הרמב"ן שיש בה הבטחה וברכה גדולה לישראל, שאף אומה לא תצליח ליישב את הארץ, והיא תישאר תמיד שוממה, כך כשיגיע זמן הגאולה עם ישראל יוכל בקלות לחזור לארץ ישראל.

וכך כתב הרמב"ן: וכן מה שאמר בכאן "ושממו עליה אויבכם" היא בשורה טובה מבשרת בכל הגלויות, שאין ארצנו מקבלת את אויבינו, וגם זו ראייה גדולה והבטחה לנו כי לא תמצא בכל היישוב ארץ אשר היא טובה ורחבה, ואשר הייתה נושבת מעולם והיא חרבה כמוה, כי מאז יצאנו ממנה לא קבלה אומה ולשון, וכולם משתדלים להושיבה ואין לאל ידם (כו טז).

הרמב"ן עצמו מספר באגרת ששלח כשביקר בארץ על השממה הנוראה, ושכל ירושלים היו גרים רק שני יהודים.

הסופר האמריקאי מרק טוין ביקר בארץ ישראל בשנת תרכ"ז (1867) וכך הוא כתב בספרו: ארץ שוממה... יש כאן עזובה שאפילו הדמיון אינו יכול להעניק לה תפארת חיים ומעש... כל הדרך לא ראינו נפש חיה... בשום מקום כמעט לא היה לא עץ ולא שיח... ארץ ישראל שוממה וחשכת מראה, ארץ ישראל שוב אינה שייכת לעולם המעשה הזה.

לעומת השממה שתהיה בזמן שישראל יהיו בגלות, מנבא הנביא יחזקאל שבתחילת מהלך הגאולה לפני קיבוץ הגלויות ההרים ישובו לפרוח מחדש.

וכך ניבא יחזקאל: "ואתם הרי ישראל, ענפכם תתנו ופריכם תישאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא".

על נבואה זו אמר רבי אבא במסכת סנהדרין (צח.): אין לך קץ מגולה מזה.

פירש רש"י: כשתיתן ארץ ישראל פריה בעין יפה, אז יקרב הקץ, ואין לך קץ מגולה יותר.

הרב שמואל מוהליבר (נפטר לפני 120 שנה, היה הרב של ביאליסטוק ומראשוני הציונות הדתית) כתב: העוד לא תראו אצבע אלוקים בכל אשר קרה לנו... במשך שש שנים קמו מעפר ערים וכפרים, בארות ועדרים, השדות מלאים חיטים ושעורים, ענבים וגפנים מכסים את ההרים, ארבעה עשר ישובים נתייסדו במשך זה, ובהם יעבדו יותר משלשת אלפים נפש

מאחינו... האם במקרה הייתה כל זאת? האם יש מי שימצא עוז בנפשו לאמר כי לא יד ה' הייתה בכל אלה?

אם הרב קלישר אמר על ארבע עשר ישובים ושלושת אלפים עובדים בארץ ישראל תחת השלטון התורכי שזה אצבע אלוקים, איך אפשר להגיד על כמעט שבעה מיליון יהודים ומדינה עצמאית שאין זה מעשה ניסים.

ב"ה שאנחנו זוכים לראות את עם ישראל חוזר לארצו, וארץ ישראל פורחת ומשגשגת.
יהי רצון ובקרוב נזכה לראות את בניין המקדש, מלכות בית דוד, וגאולת ישראל השלמה.